

СИЛА ДУХУ

№ 12 (907)

Видається з вересня 2003 року

22 березня 2023 року

Перемога крок за кроком

Дорогі наші читачі! Мені приємно знати, що ми разом і ми перемагаємо. Я не претендую на істину в останній інстанції і не скажу, що відкриваю для вас нову Америку, але давайте констатуємо, що ми з вами переможеці!

Це тому, що вже більше року витримуємо тяжку війну, можемо порівнювати ці весняні дні із «тими» й відмітити, що ми почуваємося впевненішими і почуття тривоги й незрозумілого страху вже не такі домінуючі. Це тому, що впевнено можна стверджувати, що «генерала мороза» ми теж перемогли і вже окрім короточасних приморозків нам нічого не загрожує.

А наступну зиму ми будемо зустрічати вже більш підготовленими і укріпленими. Ми вже в цьому році почали знову проводити спортивні змагання серед спортсменів з інвалідністю навіть в зимовий час.

Визначною подією було 30-річчя Кременчуцької організації ПОО ВОІ СОІУ. Це було не просто святкування, але й потужна творча реабілітація осіб з інвалідністю. Яка сила творчого колективу, яке піднесення й ентузіазм, яке поєднання в одному залі й ветеранів яким за 80 років і дітей! Виставка творчих робіт така надихаюча й позитивна, атмосфера всієї події урочиста й піднесена, а виступаючі не могли стримувати хвилювання від вражень.

Приємно, що саме така організація була одна з трьох 23 роки тому, 13 березня, засновницею Полтавського обласного осередку ВОІ СОІУ. У всіх у нас зараз з вами спільне завдання – якомога швидше входити в звичний ритм життя й робити багато хорошої і якісної роботи для людей з інвалідністю і не тільки для них. Найближчим часом ми будемо проводити змагання по бочі й тенісу, потім по пауерліфтингу.

Успіхів всім нам, до ПЕРЕМОГИ крокуєм!

Сергій ЧУМАК

Анонс

2-3 стор.

Особливості праці
осіб з інвалідністю

4 стор.

Розвиток Єдиної інформаційної
системи соціальної сфери є
пріоритетом у 2023 році

5 стор.

«Інформація без бар'єрів» -
проект Мінкультури та
інформаційної політики України

6 стор.

Якісні послуги в сфері
психічного здоров'я мають
стати доступними для кожного

6-7 стор.

Терапія мови та мовлення -
важлива частина реабілітації

**КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК
Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ
РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ
З ІНВАЛІДНІСТЮ**

*Передплата на незалежну
українську газету «Сила духу»
триває протягом всього року!*

Всеукраїнська газета «Сила
духу» - друг, порадник та кон-
сультант людей з інвалідністю
та усіх небайдужих.

На сторінках видання розгля-
даються питання соціального
та юридичного захисту, пра-
цевлаштування та освіти,
реабілітації та дозвілля людей
з інвалідністю. А ще - пора-
ди психологів, кухарів, та
астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

**Читайте нас!
Передплачуйте нас!**

РАЗОМ МИ СИЛА!

ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соціального захисту населення Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО

Про онлайн-майданчик для допомоги врятованим українцям, постраждалим внаслідок війни

За інформацією Міністерства соціальної політики України, 15 березня презентовано єдиний онлайн-майданчик для допомоги врятованим українцям, постраждалим внаслідок війни - Платформу допомоги врятованим www.help-platform.in.ua.

Це перша в Україні онлайн-платформа, де зібрана повна інформація про всі ключові сервіси допомоги постраждалим внаслідок війни.

Завдяки платформі громадяни зможуть простіше і швидше зв'язатися з потрібним сервісом. Платформа розрахована не лише на постраждалих, а також і на фахівців, які надають їм допомогу.

На сайті вже розміщені рекомендації та посібники по роботі з потерпілими згідно з найкращими міжнародними стандартами.

Платформа дозволить охопити соціальною підтримкою значно ширше коло людей, які постраждали внаслідок війни.

Вона допоможе соціальним працівникам виявляти людей, які потребують допомоги через наслідки війни, надавати їм необхідну підтримку і правильно спрямовувати далі, щоби повною мірою забезпечити права та інтереси людей.

Сайт також містить інформацію щодо гарячих ліній та каналів зв'язку отримання психологічної підтримки, правової допомоги та також низку презентаційних та навчальних матеріалів, доступних для завантаження.

Особливості праці осіб з інвалідністю

соціального захисту інвалідів.

Гарантії, пов'язані з укладанням та розірванням трудового договору та режим роботи

При прийнятті на роботу не встановлюються випробування для осіб з інвалідністю, направлених на роботу відповідно до рекомендації медико-соціальної експертизи.

Інвалідність є поважною причиною для розірвання трудового договору, укладеного на визначений строк.

При скороченні чисельності або штату переважне право залишитися на роботі при рівних умовах продуктивності праці та кваліфікації надається особам з інвалідністю внаслідок війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту".

Працівниками, які втратили працездатність у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, зберігаються місце роботи (посада) та середня заробітна плата на весь період до відновлення працездатності.

За бажанням працівника – особи з інвалідністю або за вимогами його індивідуальної програми реабілітації, йому може встановлюватися режим роботи на умовах неповного робочого дня (неповного робочого тижня) та пільгові умови праці..

У якому випадку особі з інвалідністю може бути відмовлено у працевлаштуванні?

Згідно зі статтею 17 Закону України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні", відмова в укладенні трудового договору або в просуванні по службі, звільнення за ініціативою адміністрації, переведення особи з інвалідністю на іншу роботу без її згоди з мотивів інвалідності не допускається, за винятком випадків, коли за висновком медико-соціальної експертизи стан його здоров'я перешкоджає виконанню професійних обов'язків, загрожує здоров'ю і безпеці праці інших осіб, або продовження трудової діяльності чи зміна її характеру та обсягу загрожує погіршенню здоров'я осіб з інвалідністю.

Про заохочення для роботодавців, які створюють робочі місця для пра-

Які обов'язки роботодавця при працевлаштуванні осіб з інвалідністю?

Роботодавець при працевлаштуванні осіб з інвалідністю має:

- виділити та створити робочі місця для працевлаштування осіб з інвалідністю, у тому числі спеціальні робочі місця;
- створити для осіб з інвалідністю умов праці з урахуванням індивідуальних програм реабілітації;
- забезпечити соціально-економічні гарантії, передбачені чинним законодавством;

надати Державній службі зайнятості інформацію, необхідну для організації працевлаштування осіб з інвалідністю;

- надавати звітність до Фонду

Цевлаштування осіб з інвалідністю.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про зайнятість населення», роботодавцю, який працевлаштовує осіб з інвалідністю (яким надано статус безробітного, за направленням територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції), здійснюються компенсаційні виплати у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відповідну особу за місяць.

Компенсація роботодавцю виплачується упродовж одного року з дня працевлаштування особи за умови збереження її зайнятості упродовж двох років.

Про особливості надання та тривалість основної щорічної відпустки, яка надається особам з інвалідністю

Навідміну від звичайних працівників, працівники з інвалідністю, які недавно влаштувалися на роботу та ще не відпрацювали перших шість місяців на підприємстві, можуть скористатися своїм правом піти в щорічну оплачувану відпустку повної тривалості ще

до настання шестимісячного терміну їхньої безперервної роботи на цьому підприємстві.

Працівники з інвалідністю, які вже тривалий час працюють на підприємстві, за своїм бажанням мають право піти у щорічну відпустку в зручний для них час (ст. 10 Закону України «Про відпустки»).

Згідно зі статтею 6 зазначеного Закону тривалість щорічної основної відпустки для працівників з інвалідністю становить: для I і II груп – 30 календарних днів, для III групи – 26 календарних днів.

Про «Доступні Ліки»

Роз'яснення
НСЗУ

Програма «Доступні ліки» охоплює 405 препаратів (крім інсуліну та комбінованих лікарських засобів) та ще 72 препарати інсуліну та 9 комбінованих лікарських засобів. Розповідаємо, як дізнатись, які з них повністю безплатні.

Для цього радимо дивитись актуальний Реєстр лікарських засобів <https://bit.ly/3YAUP11>

У таблиці ви побачите:

- назву діючої речовини (міжнародну непатентовану назву) та торговельну назву лікарського засобу (стовпці №2 та №3);
- форму випуску та дозування (стовпці №4 та №5);

- кількість одиниць лікарського засобу в одній споживчій упаковці (стовпець №6);

- назву та країну виробника ліків (стовпець №8);
- суму доплати за упаковку (стовпець №16) та іншу інформацію.

Саме за останнім стовпчиком, де міститься інформація про суму доплати за упаковку, можна бачити усі повністю безплатні «Доступні ліки».

Тож якщо ваша мета обрати повністю безплатний лікарський засіб за електронним рецептом, то потрібно у завантаженому списку ліків у стовпці №2 знайти необхідну міжнародну непатентовану назву, у стовпці №5 - потрібне дозування, а у стовпці №16 - усі комірки із сумою доплати в 0,00 грн.

Виплата одноразової грошової допомоги особам з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей загиблих Захисників і Захисниць України

За ініціативи Мінветеранів Уряд ухвалив зміни до постанови КМУ №336, які спростують подання заяви на виплату одноразової грошової допомоги особам з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей загиблих Захисників і Захисниць України.

Відтепер подавати до Мінветеранів заяву на призначення одноразової грошової допомоги можна не лише у паперовій, а і в електронній формі, в тому числі через Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП).

Крім того, є можливість не подавати документи для призначення одноразової грошової допомоги, якщо необхідні для цього дані є у володінні Мінветеранів, або містяться у відповідних Реєстрах і їх можливо отримати шляхом доступу до цих Реєстрів, або в автоматичному режимі шляхом електронної інформаційної взаємодії, розповіла міністр у справах ветеранів України Юлія Лапутіна після засідання Уряду.

«Такі зміни дуже важливі і потрібні, вони відповідають вимогам сьогодення і сприятимуть удосконаленню та спрощенню процедури призначення одноразової грошової допомоги особам, якими опікується Мінветеранів. Наша команда продовжує працювати над усуненням всіх бюрократичних процедур, осучасненням послуг і сервісів для наших ветеранів та їхніх рідних. Дякую Уряду за підтримку», – очільниця Мінветеранів.

Розвиток Єдиної інформаційної системи соціальної сфери є пріоритетом у 2023 році

Заступник Міністра соціальної політики України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Костянтин Кошеленко провів робочу нараду з заступниками начальників обласних військових адміністрацій з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO) в онлайн-форматі щодо цифровізації соціальної сфери та пріоритетних напрямків у 2023 р. Також у нараді взяли участь представники Мінсоцполітики та ДП «ЮЦ Мінсоцполітики».

«Розвиток Єдиної інформаційної системи соціальної сфери на 2023 рік є нашим пріоритетом. Ми розширюємо її функціональність, впроваджуючи нові підсистеми, щоб забезпечити якісне та швидке надання соціальних допомог і послуг громадянам та полегшити взаємодію між державними органами», - підкреслив Костянтин Кошеленко.

Учасники розглянули проблемні питання та проаналізували першочергові кроки для впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери у 2023 р.

Зокрема, серед окреслених пріоритетних напрямів роботи обговорили:

- впровадження 6 видів допомог у ЄІССС для забезпечення якісного та швидкого прийняття рішень щодо надання соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та особам з інвалідністю з дитинства, а також допомоги на дітей одиноким матерям, на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, на особу, яка доглядає за хворою дитиною та при усиновленні дитини;

- удосконалення системи централізованого банку даних з проблем інвалідності, що дозволить легко збирати та зберігати інформацію про проблеми інвалідності, а також надавати доступ до неї відповідним службам та організаціям;

- впровадження Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, що дозволить збирати, зберігати та використовувати дані про надавачів та отримувачів соціальних послуг.

«ЄІССС є основою цифрової трансформації соціальної підтримки, і ми вдячні регіонам, які долучаються в пілоти та активно тестують нові підсистеми та продукти разом з нами. Ця взаємодія дозволяє зробити систему більш зручною у використанні та врахувати пропозиції і ідеї профільних користувачів», - сказав Костянтин Кошеленко.

Крок за кроком до цифрової держави!

Куріння – вагомий фактор розвитку неінфекційних захворювань

Куріння навіть однієї сигарети на день може призвести до виникнення онкологічних захворювань. Куріння будь-яких тютюнових виробів шкодить організму незалежно від дози.

Тютюновий дим містить понад 7 000 хімічних елементів, з яких щонайменше 250 є токсичними, а 69 спричиняють

онкологічні захворювання.

Прямий вплив канцерогенів, які можуть спричинити рак, не єдиний спосіб, яким сигаретний дим сприяє ризику виникнення раку.

Куріння порушує рівновагу (баланс) імунної системи. Відповідно тютюновий дим може сприяти прогресуванню раку від передракових стадій аж до росту та поширення пухлини.

За даними CDC (Центр з контролю та профілактики захворювань в США) куріння може спричинити рак, а потім блокувати організм у боротьбі з ним:

- хімічні сполуки в сигаретному димі можуть послабити імунну систему організму, ускладнити знищення ракових клітин. Коли це відбувається, ракові клітини продовжують рости і не зупиняються.

- хімічні сполуки в сигаретному димі можуть пошкодити або змінити ДНК клітини. ДНК - це «інструкція з експлуатації» клітини, яка контролює нормальний ріст і функціонування клітини. Коли ДНК пошкоджена, клітина може почати неконтрольоване зростання і створити ракову пухлину.

Тільки у 1964 р. Лютер Террі, який був головним хірургом Міністерства охорони здоров'я США, заявив, що куріння спричиняє рак. Цей звіт часто називають точкою відліку світової боротьби з курінням, адже він став переломною подією в історії профілактики раку.

Сьогодні дослідження показують, що майже 9 із 10 смертей від раку легень спричиняються курінням сигарет або пасивним курінням. Люди, які курять, мають більший ризик раку легень сьогодні, ніж у 1964 р., навіть якщо вони курять

сигарети менше.

Профілактика – це найефективніший шлях до попередження чи подолання раку. Саме профілактичні заходи дозволили здобути значну перемогу у зменшенні кількості випадків смерті від онкологічних недуг.

Немає сумніву в тому, що найкраща профілактика раку – відмова від вживання тютюну та нікотину. Вже через 12 годин після останньої викуреної цигарки організм починає відновлюватися та ризик захворіти на рак знижується.

Тому ніколи не пізно кинути курити! Більше інформації є

на сайті та в буклеті «Я кидаю курити!»

А для того, щоб кожен громадянин міг захищати своє право на бездимне середовище ЦГЗ в межах проекту «Посилення антитютюнових заходів в Україні» розробив цифровий застосунок для моніторингу порушень антитютюнового законодавства. Тут можна повідомити про куріння у громадських місцях та інші порушення антитютюнового законодавства для того, щоб зберегти своє право на здоров'я.

Центр громадського здоров'я

СЬОГОДЕННЯ

«Інформація без бар'єрів» - проект Міністерства культури та інформаційної політики України

Доступ до інформації - життєво важлива річ сьогодні. Іноді - в переносному сенсі, а іноді - й в прямому, бо сповіщення про повітряну тривогу, розташування бомбосховищ, евакуаційні маршрути рятують життя. Або не рятують, якщо людина в критичній ситуації не може їх побачити, почути, зрозуміти.

Ми різні, ми дуже різні, тож інформацію ми сприймаємо по-різному. У когось поганий зір, хтось не розрізняє кольори чи не бачить взагалі, хтось не чує, хтось не розуміє українську мову, адже приїхав нещодавно та ще не встиг її вивчити. Та й будь-яка людина може опинитися в ситуації, коли через стрес їй важко пробиратися крізь складні визначення та формулювання.

Щоб прибрати ці штучні бар'єри, Міністерство культури та інформаційної політики розпочало проект «Інформація без бар'єрів».

Його мета - щоб суспільно значуща інформація, наприклад, публічні повідомлення від уряду, новини, сповіщення про військові загрози, публічні послуги та інше, були зрозумілими всім суспільним групам, зокрема:

- людям з порушеннями зору та слуху;
- людям з когнітивними порушеннями;
- людям з посттравматическим стресовим розладом;
- людям літнього віку;
- дітям;
- особам, які отримали лише мінімальну освіту;
- іноземцям.

«На жаль, маю констатувати, що наразі не вся суспільно значуща інформація є доступною та зрозумілою для багатьох суспільних груп. Проект Міністерства культури та інформаційної політики покликаний розв'язувати цю проблему. Цей проект про розуміння з ким ми (органи влади, медіа) комунікуємо і в який спосіб. Нам потрібно навчитися говорити з людьми простою зрозумілою мовою», – зазначив Олександр Ткаченко, Міністр культури та інформаційної політики України.

Щоб змінити це, Міністерство культури та інформаційної політики України запланувало цілу низку змін та заходів, які стосуються просування спрощеної мови та забезпечення доступності медіа для осіб з інвалідністю,

зокрема:

1. Аналіз кращих європейських практик забезпечення доступності медіапослуг для осіб з інвалідністю, зокрема з порушеннями зору та слуху.
2. Розробку та внесення на розгляд уряду з законопроєкту щодо безбар'єрного забезпечення медіапослугами шляхом запровадження субтитрування, аудіоописування та тифлокомунікування у сфері телебачення.
3. Підготовку пілотованої типової базової навчальної програми з питань розроблення інформаційних повідомлень форматі легкого читання для фахівців та суб'єктів владних повноважень, що відповідають за інформування населення.
4. Здійснення моніторингу доступності інформації, що надається суб'єктами влади.
5. Розроблення методичних рекомендацій для практик медіа безбар'єрності.

Проєкт розрахований на кілька років, адже подібні зміни потребують часу. Проте, його реалізація змінює сам принцип обміну інформацією між представниками влади та людьми. Тому що важливо не просто розповсюдити інформацію, але й зробити це в такій формі, щоб людям було комфортно її сприйняти.

Цей матеріал підготовано за підтримки проєкту Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні» (@CoEsocialrightsUA), що має на меті посприяти, щоб вразливі соціальні групи, які постраждали від війни, користувалися підвищеним рівнем соціальних прав та соціального захисту.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена Президента України з безбар'єрності

Якісні послуги в сфері психічного здоров'я мають стати доступними для кожного

16 березня 2023 року Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко на засіданні Міжвідомчої координаційної ради Всеукраїнської програми ментального здоров'я, яка реалізується за ініціативи першої леді України Олени Зеленської, представив пріоритетний проєкт Міністерства, який має назву «Психічне здоров'я на первинному рівні медичної допомоги».

«З огляду на наявні виклики ми поставили собі за мету створити таку практику, коли сімейний лікар зможе піклуватись не лише про фізичне здоров'я людини, а й проводити оцінку психічного стану та надавати необхідну психологічну підтримку, - зазначив Віктор Ляшко. - Вже зараз в програмі медичних гарантій ми запровадили новий пакет "Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги". Цей пакет можуть підписати заклади первинної медичної допомоги, в яких щонайменше 20% медичних працівників пройшли курси й отримали сертифікат із відповідного рівня підготовки».

Для навчання медичних працівників Міністерство охорони здоров'я разом з ВООЗ запустили програму підготовки лікарів первинної ланки медицини Mental Health Gap Action Programme (mhGAP), яку вже успішно пройшли 20% сімейних лікарів. Наразі в програмі зареєстровано 23 392 людини,

сертифікати вже отримали 19 280. Планується, що до кінця 2024 року навчання пройнуть 60% спеціалістів у 1000 медичних закладах первинної ланки, що законтрактовані за пакетом «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги» в рамках Програми медичних гарантій.

Як результат - українці вже під час звернення до свого сімейного лікаря можуть отримати ряд відповідей та консультацій про власне психічне здоров'я. Це сприятиме зменшенню стигматизації та побоювань, пов'язаних із зверненнями за такою допомогою.

ТОЧКА ЗОРУ

Терапія мови та мовлення - важлива частина реабілітації

Ми дуже соціальні, тож не можемо нормально жити без спілкування з іншими. Дослідження показують, що порушення спілкування та ковтання більш негативно впливають на якість життя ніж фізичні порушення.

Тому терапія розладів комунікації та ковтання є

обов'язковою складовою реабілітації, а здійснює її терапевт мови та мовлення.

У нашій країні теж нещодавно було створено нову професію "терапевт мови і мовлення" у сфері охорони здоров'я для допомоги людям, які мають порушення комунікації та ковтання.

У Законі України про реабілітацію у сфері охорони здоров'я зазначено, що терапія мови і мовлення - процес відновлення та/або підтримки максимально можливого рівня усіх аспектів комунікації та/або ковтання в осіб з обмеженнями повсякденного функціонування або ризиком їх виникнення для забезпечення оптимального рівня комунікативної взаємодії з навколишнім середовищем та/або безпечного процесу споживання їжі. Терапія мови і мовлення призначається, планується та здійснюється терапевтом мови та мовлення або під його контролем.

Сьогодні в Україні потреба у терапевтах мови і мовлення колосальна.

Поранення на війні, травми, інсульти, захворювання нервової системи, онкозахворювання можуть призводити до різних видів порушення комунікації та ковтання. Спектр порушень комунікації дуже широкий: патології мови, читання, письма, мовлення, голосу, заїкання, плавності голосу, соціального спілкування, мутизму, когнітивно-комунікативні порушення тощо. Порушення ковтання теж різні: схилення їжі, жування, ковтання, слинотеча тощо.

Причиною таких змін можуть бути як травми артикуляційного апарату, наприклад, голосових зв'язок чи

ТОЧКА ЗОРУ

артикуляційних м'язів, так і порушення роботи головного мозку, коли він "забуває", як правильно вимовляти звуки чи не може своєчасно знайти потрібного слова, закінчення чи метафори.

Погана новина в тому, що порушення комунікації значно погіршують якість життя, а від порушень ковання можна померти.

Гарна - в тому, що сьогоднішня наука дає ряд інструментів, які дозволяють або відновити ці порушення або ж допомогти людині досягти максимально можливого функціонування.

Однак порушення комунікації - це виклик не лише для однієї людини, а для всіх нас! Тому що спілкування можливе не лише тоді, коли людина говорить, а, насамперед, коли люди з оточення готові її слухати та доносити інформацію у доступній для неї формі.

Тому терапія порушень комунікації і ковання - це не набір хаотичних завдань, а цілеспрямоване втручання, якому передують цілі дослідження можливостей пацієнта та його середовища. Це дослідження включає діагностику, формальне та неформальне оцінювання природи порушення, опис функціонального стану пацієнта, можливість його середовища та встановлення терапевтичної цілі.

Кожна людина індивідуальна, тож навіть при однако-

вих патологіях люди можуть мати різні потреби, тому цілі терапії у різних людей різні. Відповідно терапія буде проходити по-різному. Хтось буде наполегливо працювати над відновленням втраченої функції чи досягненням норми у розвитку, хтось буде працювати над забезпеченням можливості спілкування та ковання з уже доступним ресурсом. Кожна людина має право вибору та завдання терапевта не виховувати і коригувати, а поважати особистість пацієнта та допомагати досягнути спільно поставленої мети.

Однак навіть найпрофесійніша терапія комунікації ніколи не буде успішною без нас з вами. Адже саме ми є середовищем і таким собі універсальним дизайном для осіб з порушенням комунікації і ковання. І сьогодні це дуже легко. Якщо ви бачите, що людині важко користуватись мовою, дайте їй час подумати, спробуйте застосувати жести, міміку, намалюйте зображення або покаже готове повідомлення, текст, засоби альтернативної та додаткової комунікації.

Щиро дякуємо за допомогу в створенні цієї публікації Оксані Лялька, Голові Правління ГО Українське товариство терапії мови і мовлення

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена
Президента України з безбар'єрності

Відновлено роботу над Стратегією інклюзивного навчання з урахуванням викликів військового часу

І це дуже важливо та своєчасно, адже освіта - це те, що сьогодні формує майбутні покоління українців. І якщо ми хочемо, щоб за кілька років Україна була безбар'єрною, то вже зараз такими мають крок за кроком ставати садочки, школи, виші.

Адже освіта - це не змагання, де важливі лише потенційні переможці, це життя, де є місце кожному та кожній, це про підтримку та взаємодію, яка збагачує всіх, хто бере в ній участь. Задача системи освіти - допомогти кожній дитині досягти свого максимуму, а не підганяти всіх під єдиний шаблон, змушуючи тих, хто під нього не підходить, навчатися окремо.

Тому, якою має бути безбар'єрна освіта зараз, за часи війни, була присвячена наша зустріч з членами та членками міжвідомчої робочої групи з питань розроблення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на 2023-2030 роки. Ця зустріч допомогла нам синхронізувати своє бачення безбар'єрних освіти України, а також цілей та кінцевої мети стратегії.

До речі, безбар'єрна освіта - це не лише про садочки та школи. Ми також відзначили, що одним з напрямків формування безбар'єрних системи освіти є освіта для дорослих. І це окремий, дуже важливий та цікавий напрямок, який зараз розвивається в Україні та світі.

«Вулиця Сезам» в Україні

Легендарний освітній мультфільм «Вулиця Сезам» тепер буде доступний і для українських дітей. Показ

мультсеріалу почнеться з 27 березня на каналі «ПлюсПлюс». Також мультсеріал буде доступним на платформі кіно та телебачення «Київстар ТБ». Всього заплановано 140 серій по 5 хвилин.

«Вулиця Сезам» - всесвітньо відомий серіал, який містить ігрові методики розвитку наукових та математичних здібностей, емоційного інтелекту, а також допомагає опанувати навички здорового способу життя. Цей серіал підіймає теми безбар'єрного спілкування та рівності, що особливо актуально зараз.

Нові серії створені з урахуванням унікальних потреб і досвіду дітей, які живуть в умовах війни, тож може стати додатковим інструментом психологічної підтримки та адаптації маленьких українців.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН (21.03-20.04). У першій половині тижня у вас може виникнути проблема, яка змусить серйозно замислитись над своїми пріоритетами. У вівторок у поїздках будь-якої дальності (у тому числі – і на ліфті) можливі непередбачені затримки та запізнення. У п'ятницю вам не варто недооцінювати своїх перемог, але чим менше про це знатимуть оточуючі, тим краще для вас.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Нині вам необхідно зібратися та сконцентруватися перед вирішальним кроком. Обережно оминайте небезпечні місця, намагайтеся не привертати до себе зайвої уваги. Тиждень буде сповнений спілкуванням, знайомствами з новими цікавими людьми. Роботи накопичилося дуже багато, і ви, як завжди, незамінні, тому розслабитися не вдасться. У суботу перед вами може виникнути проблема вибору.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Цього тижня події можуть бути непередбачуваними та дещо непорядкованими, але все вирішиться на вашу користь. Ви отримаєте те, чого так довго домагалися. На роботі на вас чекає покращення стосунків з колегами та начальством, можна розраховувати на премію. У особистому житті зірки пророкують приємні зміни. У другій половині тижня перегляньте свої уявлення про дружбу.

РАК (22.06-23.07). Добросовісною працею ви по праву завоюєте увагу та прихильність оточуючих. Вівторок невдалий до ухвалення відповідальних рішень, але сприятливий для творчої роботи. У середу ви можете отримати підтримку однодумців та прихильність начальства, з'явиться можливість обійняти вищу посаду. У п'ятницю відмовтеся від особистих амбіцій, це дозволить зберегти час, сили та нерви.

ЛЕВ (24.07-23.08). Цього тижня ви можете бути зануреними в чужу метушню: через друзів, у справах яких ви братимете активну участь, вас можуть залучити до суміжного проекту по роботі. Вівторок може виявитися найзаплутанішим днем, тож не намагайтеся розібратися в тому, що відбувається, просто робіть свою справу. У четвер з вами можуть відбуватися раптові та непередбачені події.

ДІВА (24.08-23.09). Приємно відчувати себе важливою людиною, повага надає впевненості у своїй силі. Починають зміцнюватися ваші позиції на роботі та у бізнесі. А ось справлятися з проблемами і труднощами в особистому житті вам доведеться самому. Сконцентруйтеся, зберіться та дійте. Будьте уважні до всіх пропозицій, що надходять від протилежної статі, не пропустіть свою удачу.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Цього тижня приємні сюрпризи та несподіванки в основному стосуватимуться сфери особистого життя. Однак не варто зайве перевантажувати себе спілкуванням з великою кількістю людей. У середині тижня у робочих справах беріть ініціативу на себе. У другій половині тижня ви відчуєте приплив енергії. Якщо у вас виникне бажання вчитися чогось нового, постарайтеся його здійснити.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Цього тижня може різко зрости кількість контактів, а також інформації, що отримується з різних джерел. І ви зможете добре заробити та отримати вигідну пропозицію. У понеділок доведеться ухвалювати дуже важливе рішення. У середу вас можуть відвідати свіжі та оригінальні ідеї, тому краще зайнятися роботою з творчим елементом. У п'ятницю постарайтеся позбутися старого та непотрібного.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Постарайтеся не піддаватися на вмовлення ризикнути. Не вплутуйтеся в авантюри, можна занадто багато втратити. Навпаки, чим тихіше і спокійніше проведете ви цей тиждень, тим благополучнішим буде ваше найближче майбутнє. Реалістично оцінюйте ситуацію, що склалася. Ви зможете знайти шляхи для гармонійної самореалізації. У деяких ситуаціях буде сенс розпочати все заново.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). На цьому тижні ви можете бути залучені до легких, невимушених контактів з різними людьми. Імовірно різноманітні зустрічі за інтересами, подорожі. Романтичний флірт піднімає настрій. Ваша інтуїція дозволить вам знайти корисні зв'язки навіть серед натовпу випадкових людей зробити серйозний професійний вибір. Будьте уважні до представників протилежної статі, інакше можна втратити партнера.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Подумайте над ситуацією, що склалася на роботі. Пам'ятайте, що багато чого залежить від вашої ініціативи. Було б бажання – можна знайти та вигадати багато нового та цікавого. Не проходите повз дрібниці, у всьому розумійтеся до кінця. Загалом тиждень обіцяє бути сповненим не надто приємних несподіванок. Емоційна стійкість може знизитися, а дратівливі, навпаки, зросте.

РИБИ (20.02-20.03). Цього тижня бажано приділити більше часу особистому життю, з'явиться більше сил та можливостей, сміливості та рішучості. Щастя не за горами, треба просто повірити в нього. Будьте активнішими – співробітничайте, укладайте угоди, проте не забувайте, що бажання партнерів так само важливі, як і ваші власні, інакше може вибухнути скандал. Вихідні сприяють відпочинку в колі друзів.

**Газета
«Сила духу»**

Реєстраційний № KB 13063-1947 PR

Засновники: ПОО ВО СОІУ, ВО СОІУ

Видається за підтримки ВО СОІУ

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.

Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:

ТОВ «Прес Корпорейшн Лімітед»,
21034, м. Вінниця, вул. Чехова, 12а,
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98

Підписано до друку: 21.03.2023 р.

Тираж: згідно заявки

Замовлення: № 2312512